

1990
სუთზაბათი
23
ს ა გ ვ ი ს ტ მ
№101 (103:8)
ფასი 8 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1990 წლის 1 მარტიდან

საქ. კვ ჯუგდიდის საქალაქო კომიტეტისა და სახალხო დეპუტატთა საქალაქო და რაიონული საბჭოების ორგანო
ОДИШИ — ОРГАН ЗУГДИДСКОГО ГОРОДСКОГО КОМИТЕТА КН ГРУЗИИ,
НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ ГОРОДСКОГО И РАЙОННОГО СОВЕТОВ

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს სესიამ მუშაობა დაიწყო

საქართველოს მომავალი უზენაესი საბჭოს შემადგენელ წევრთა წარმომადგენელი იქნება 260 დეპუტატი, რომელთა არჩევნები შეტრფილი — მთავრობის-პროპორციული სისტემის საფუძველზე გაიმართება. ეს ნიშნავს, რომ 135 დეპუტატს პარლამენტში აირჩევენ ერთმანდალიანი საარჩევნო ოლქების მიხედვით, ხოლო დანარჩენ 125 დეპუტატს — სრულიად საქართველოს პარტიული სიების მიხედვით.

ამ გადაწყვეტილებას ითვალისწინებს საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების კანონი, რომელიც 15 აგვისტოს გვიან ღამით დამთავრებულმა რესპუბლიკის სახელმწიფო ხელისუფლების შეერთებულ მოწვევის უმაღლესი ორგანოს შეთქმულმა სესიამ მიიღო.

მომავალ პარლამენტში დეპუტატთა კორპუსის რაოდენობა და საარჩევნო სისტემა, ისევე როგორც არჩევნების წესის მიხედვით პროცედურა, სესიამ უკვე სადავო საკითხები გახდა იმ საარჩევნო კანონის შეთანხმებული პროექტის განხილვის დროს, რომლის მიხედვითაც არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელ ქვეყანაშიც პირდაპირად გაიმართება მრავალპარტიული არჩევნები. კონსენსუსამდე მივიდნენ მხოლოდ კომპრომისული გადაწყვეტილების შედეგად, რომელსაც ბოლოს და ბოლოს მიადგინებ დეპუტატებმა მწვავე და ხანგრძლივი დისკუსიის შემდეგ.

კამათში მონაწილეობდნენ როგორც თავად დეპუტატები რ. გორდუნიანი, ბ. ანდრონიკაშვილი, ა. ალექსიძე, სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატი თ. ბაშკაშვილი, დეპუტატები ე. სანინაშვილი, ა. ზურაბანიძე, ჯ. ჩარკვიანი, ასევე კანონპროექტის მოსამზადებელი საკონსულტაციო კომისიის თავმჯდომარე, თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი ლ. ალექსიძე, ამ კომისიის წევრები — საქართველოს სსრ იუსტიციის მინისტრის პირველი მოადგილე ჯ. ხმეშიანი, საქართველოს რესპუბლიკურ-ფედერალური პარტიის თავმჯდომარე ი. შინგალია, რომლებიც იძლეოდნენ ახსნა-განმარტებას მისი ცალკეული მუხლებისა და მათი ალტერნატიული ვარიანტების შესახებ.

საქმიანო, დაინტერესებული განხილვის საგანი იყო კანონპროექტის სხვა ფუძემდებელი დებულებანი, რომელთა გამო გამოვიდნენ სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატი თ. ბაშკაშვილი, დეპუტატები ბ. ციციშვილი, რ. კონცელიძე, ჯ. მარგალიტი, ბ. ლორთქიფანიძე, რ. გორდუნიანი, ი. შინგალია, ა. ჩხეიძე, ბ. შაჰაშვილი, ა. ზურაბანიძე და სხვები.

ღია მუხლობრივი კენჭისყრით დეპუტატებმა მიიღეს საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების კანონი. საქართველოს სსრ კონსტიტუციაში (ძირითად კანონში) ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის საკითხზე გამოვიდა

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ვ. კვარაცხელია.

სესიამ მიიღო შესაბამისი კანონი.

იმასთან დაკავშირებით, რომ აღარ გადაიღო საქართველოს სსრ მეთორმეტე მოწვევის უზენაესი საბჭოს და რესპუბლიკის ოცდამეორე მოწვევის ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატთა არჩევნების ვადები და მიღებულია საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების ახალი კანონი, სესიამ მიიღო შესაბამისი დადგენილება.

შემდეგ დეპუტატები შეუდგნენ დღის წესრიგის მომდევნო საკითხის განხილვას. რამდენადაც საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს მოქალაქეთა მრავალწლოვანი საჩივრების შემსწავლელი კომისიის დასკვნა წინასწარ იყო დარიგებული ამ კომისიის თავმჯდომარემ. დეპუტატმა ნ. ნათაძემ თავის გამოსვლაში ყურადღება მიაპყრო წარმომადგენელი დოკუმენტის ძირითად დებულებებს.

ამ საკითხზე გამოვიდა საქართველოს სსრ პროკურორად დეპუტატი ვ. რაზმაძე.

სესიამ მიიღო შესაბამისი დადგენილება.

დეპუტატებმა დაამტკიცეს საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებანი, მიიღეს შესაბამისი კანონები და დადგენილებები.

ამით საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს სესიამ მუშაობა დაამთავრა.

(საქინფორმით).

საქართველოს
საბჭოთაობა

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმში

20 აგვისტოს გაიმართა საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა, რომელზეც მოწვეული იყვნენ რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს, სამინისტროებისა და უწყებების ხელმძღვანელები, უზენაესი საბჭოს მუდმივ კომისიის თავმჯდომარეები, საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ კანონის პროექტის მოსამზადებელი საკონსულტაციო კომისიის წარმომადგენლები, ადმინისტრაციული ორგანოების, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების ხელმძღვანელები.

შეხვედრის სესიის სარედაქციო კომისიის და საკონსულტაციო კომისიის ინფორმაციები საარჩევნო კანონის საბოლოოდ შემოღების წესის თაობაზე. გაიმართა ახრთა გაზიარება, რომელიც მონაწილეობდნენ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრები, სამართალდამცვი ორგანოების ხელმძღვანელები და ექსპერტ-ღერისტები.

სხდომაზე საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ გ. გუმბარიძემ ხელი მოაწერა საქართველოს სსრ კანონებს: „საქართველოს სსრ კონსტიტუციაში (ძირითად კანონში) ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ“ და „საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ“, აგრეთვე დადგენილებას საარჩევნო კანონის სამოქმედოდ შემოღების წესის თაობაზე.

პრეზიდიუმმა განიხილა საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების საარჩევნო კამპანიის მომზადებასა და ჩატარებასთან დაკავშირებული საკითხები.

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმმა მიიღო დადგენილება, რომელიც განსაზღვრავს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესიის იმ გადაწყვეტილების რეალიზაციის კონკრეტულ ღონისძიებებს, რომელიც ეხება საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს მოქალაქეთა ჯგუფის მრავალწლიანი საჩივრების შემსწავლელი კომისიის დასკვნას. შეტანილია აგრეთვე დამატებანი რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს რეგლამენტში. (საქინფორმით).

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის კანონი

„საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის საბოლოოდ შემოღების წესის თაობაზე

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე გ. გუმბარიძე. საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ვ. კვარაცხელია. თბილისი. 1990 წლის 18 აგვისტო.

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე გ. გუმბარიძე. საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ვ. კვარაცხელია. თბილისი. 1990 წლის 18 აგვისტო.

ჩაი-90 წლიური გვემა შეასრულეს

ახალბასთუმნის კოლმეურნეობის იმ ბრიგადებმა, რომლებსაც არენდატორები თ. ხორავა, მ. ლემბერია, ა. ქაღარია უძღვებიან 11 აგვისტოსათვის შეასრულეს ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფის წლიური დავალება.

არის გაჩანთა კოლმეურნეობამ 28 აგვისტოსათვის შეასრულეს წლიური გვემა. არენდატორები გვემის წვეთ-მრეწველობას მიყვებიან 30-40 ტონა ჩაის ფოთოლს.

საქართველოს კომპარტიის ჯუგდიდის საქალაქო კომიტეტისა და რაიონული საბჭოების ალმასკომებისა და რაიონული საბჭოების ალმასკომები

საქართველოს კომპარტიის ჯუგდიდის საქალაქო კომიტეტი, სახალხო დეპუტატთა საქალაქო და რაიონული საბჭოების ალმასკომები, რაიონის აგროსამრეწველო გაერთიანება იუწყებიან, რომ გარდაცვაალა სოფლის მეურნეობის ვეტერანი მუშაი, საქ. სსრ დამსახურებული აგრონომი, ყოფილი სამეურნეო ხელმძღვანელი პალატიონ (შორში) ვასილის ამ იწორინა და თანაგრძობას უტყობდნენ განსვენებულის ოჯახს.

ბ. ვ. ივორიას დამკრძალავი კომისიის შემადგენლობა

შეიქმნა ბ. ვ. ივორიას დამკრძალავი კომისია ვ. ფიფას (თავმჯდომარე), მ. დოჩიას, გ. ბუღას, მ. ლურჯაიას, ე. თოდუას, როგორც შემადგენლობით.

ი. გომეზაშვილის დაბადების 150 წლისთავისთვის

(სიტყვა წაბრუნებული, შალვა დადინის მიერ ქ. ბათუმში გამართულ საღამოზე)

ბატონებო! თუმცა ბევრი თქმის ჩვენი სასიყვარულო მამულიშვილის შესახებ, მაგრამ მე მინდა ერთ წერილში რამეზე შევაჩერო თქვენი ყურადღება. ეს განსაკუთრებით გასული წლების, რომელიც იქნებოდა სხვა პატრიარქალური შორის, როდესაც ერთი საპატრიარქო მიცვალებული ბავშვს ერს, მის მსოფლიო აღსაწინააღმდეგებლად ხომღმერთობა და წინააღმდეგობა უნდა აღმოეჩინა. ამის მიხედვით, სურათებს მის წინააღმდეგობას, თუ ეს ასეთი წინააღმდეგობა მოგვარდება და სხვა ერთი სიტყვით ეს არის სწორედ მისი მსოფლიო აღსაწინააღმდეგობა. როდესაც შეუძლია ისეთი დღევანდელი საღამოს გამართვა, როდესაც სწორედ ასეთი აზრით მქონდა და ამ თვითვე ბოლომდე მისი დიდებული მოამბის მსოფლიო აღსაწინააღმდეგობა და საზოგადოების წინააღმდეგობა, თუ ეს ბირველი საზოგადოება პანაშენად მთლად ასე ხრული და შეიძინა არ იქნება, როგორც სასურველია, მაგრამ ეს ბირველი ცდა, კერძო ინიციატივით მოგვარდნა, მერმე კიდევ ჩვენში, სადაც ამგვარებს ბევრი დაბრკობება ებოძება წინ და მას მხოლოდ ის აბრკობებს, რომ ამჟამად ბუღით მოძღვნილი მცირედი შეიწირება.

თუ არა ამით, მაშ რით უნდა გამართდეს ასეთი საღამო ისეთი გლობალი მოღვაწის პატრიარქალად, როგორც იყო იმ დროს, იმ კაცისა, რომელმაც აგრე ორმოცი წლის წინ იმ კულტურულად ყრუ დროს ბირველად გაუღო ჩვენს ერს „ბუნების კარი“. იქიდან ტბილ-

სასმინარი „დედა-ენა“ მოწარმდა და მას წინ გადაუშალა. მას შემდეგ აქამდე ეს მძლავრი ნაკადი მისი ბედაგოგურ ღვაწლმოსილებისა არ შეწყვეტილა.

სასიყვარულო მამულიშვილი

და როგორც თვითონ სიტყვით ერთხელ ერთ წერილში, თავისი ნაწერებით და განსაკუთრებით მისი „დედა ენის“ ბირველი ნაწილით, როგორც ამჟამად იქნებოდა ნაღმოსანი მისი აღსაწინააღმდეგობა იგი ჩვენს მიუვალს მთა-კლდეებში, თუშეთსა და სვანეთში — მიდიდა ხარით, შეუწყვეტლად აქარასა და მესხეთს და ყველგან ძრავდა ენას საქართულოდ. ყველგან აფეთქებდა გრძნობას ეროვნულს.

ამ კაცს სხვაც რომ არ გავხვდებოდა, მართლ ამ დღევანდელი საღამოს გამართვის იქნებოდა საპატრიარქო და თავიანთი, მაგრამ ჩემთვის ადრე პატივცემულმა ბატონმა აღნიშნა, მას ბქონდა სხვა მხარედ და იქაც მუდამ მსოფლიო აღსაწინააღმდეგობის სისწრაფით მოქმედებდა და მუშაობდა.

მთავარი ძარღვი, ანუ დედა აზრი მისი მოქმედებისა, მისი მისწრაფებისა თვითონ იაკობს აქვს მოხსენებული თავის რჩეულ ნაწერების წინასიტყვაობაში. მეც ნებას მივცემ ჩემს თავს შემოკლებით მოგახსენოთ ეს ადგილები: აი რას ამბობს იგი, უფრო რაზედ ვწერდი, რა მქონდა სატრფიალო საგნად ჩვენი ერისათვის: „ბირველი საკითხი გასლავს ტერიტორიის შერჩენა, მეორე საკითხი გახლდათ ხალხის განათლების მოწყობა ჩვენში... მესამე მთავარი საკითხი არის ეროვნული მიმართულების გარკვევა“. როგორც ვიცო განსვენებულის მიმართულება იყო მტკიცე, ნაციონალური, მოძრაობა, რომელიც

აგებული იყო ეროვნული აღზრდის პრინციპზე. ამასთანავე განსვენებული უარყოფელი იყო სეპარატიზმისა და ეროვნულ მიმართულებას და ეროვნულ

კულტურის პოლიტიკის გარეშე აყენებდა. ეს იყო განსვენებულის სამოქმედო გეგმა, ქვაკუთხედი მისი აზროვნებისა და თავისი დღეი სიცოცხლისა კიდევ ამ აზრების განვითარებისა და ქადაგების შედეგად.

ჩვენ არ ვიცით სხვა ასეთი მოღვაწე ჩვენს ცხოვრებაში, როგორც ეს გავეთქმებოდეთ აღნიშნულს, რომელსაც აგრე სწორხაზადად და შეუდრეკლად გატანოს თავისი აზროვნების ხერხედი, როგორც ეს განსვენებულმა მოახერხა, მაგრამ მის ამოქმედება ძალთა-ძალი, ის გზადმყვანი ვარსკვლავი აღამიანისა, რომელსაც ჩვენ რწმენას ვეძახით. სულ ერთია, როგორც არ უნდა იყოს რწმენა, მხოლოდ თუ იგი მართლაც აგრე ძვალ-რბილში გაქვს გამჭვარი, თუ აგრე შენს გულსა და სულს შექსოვია, დაძლევე ერთის შეხედვით უძლეველსაც კი, და აი ჩვენ ვნახეთ, რომ როგორც თვითონაც აღიარებს ერთ წერილში, შედარებით ნაკლები ნიჭის პატრონმა კაცმა მოქმედება ისეთი დიდი რამე, რაც სხვა ბევრს ათეულს შეიძლება გასჭირვებოდა.

ამიტომაც არის, რომ ფაქტს სულის პატრონ და გლობალი რწმენის აღამიანთა წინააღმდეგ ჩვენც მადლობით და მოკრძალებით ქედს ვიხრით.

შალვა დადინი,
(გაზეთი „ბათუმის გაზეთი“ 1917, № 144, 29 ივნისი, წერილი მოგვარდა ქურნალი-სტა გრიგოლ ზაქარაიამ).

კომერციული ბანკი — ძალიათვის მოქმედებისა ქვეყნის სადღეგრძელოდ და საბედნიეროდ.

ილია ქვეყანის ეს სიტყვები დასტურია იმისა თუ როგორი ბანკის შექმნაზე ოცნებობდა იგი საქართველოში და შექმნილიყო. მე-19 საუკუნის 80-90-იან წლებში მან შემოიკრიბა ნიჭიერი, გამოცდილი სპეციალისტები და მისი ხელმძღვანელობით ამ დროისათვის თანამედროვე ქართული ბანკი კარგაანახს არსებობდა.

მას შემდეგ დიდმა დრომ ჩაიარა. ვინ იფიქრებდა, რომ (ამაზე ფიქრი გვიკრძალებოდა

ენობის გადიდებას და ხარისხის ამაღლებას, მოსახლეობის მომსახურების გაფართოებას და სრულყოფას, სოციალურ საკითხების გადაწყვეტას, არსებული ურთიერთობების ინდივიდუალური შრომითი ქმინობის გაფართოებას. ბანკის დამფუძნებელ-მეგობრები არიან შავიწიფისპირეთის კონსორციუმში „კოლხას“ მისი მონაწილე საწარმოებში, ორგანიზაციები, გაერთიანებები, დაწესებულებები, კომპანიები.

ბანკის დამფუძნებელ-მეგობრები შეიძლება აგრეთვე იყვნენ

ყურადღება — იქმნება სააქციო - საკრედიტო ბანკი

78 წელი ქართული ბანკის შექმნის ამბავი ისევ დადგებოდა დღის წესრიგში და ისევ მოვიხმობ დიდი ილიას არდილს, — „ღმერთო, გვისმინე ეს ვედრება, ეს ნატვრა, მოგვცე ძალ-ღონე საქმის ქმნისა და ჩვენი მარჯვენა, ჩვენი ჭკუა და გონება, ჩვენი გული მოგვანებარებინე ჩვენი ქვეყნის გახალისებლად, გახალისებლად“.

დღეს უკვე ყველასთვის აშკარაა ჭეშმარიტება, რომ ქართველი ერი ისწრაფავს დამოუკიდებელი სახელმწიფოს აღდგენას, ხოლო დამოუკიდებელი სახელმწიფო, წარმოუდგენელია ეროვნული ბანკის, ეროვნული ვალუტისა და ეროვნული არმიის გარეშე.

ძვირფასო მკითხველებო, გაზეთ „ლივის“ ფურცლებზე ჩვენ გაუწყეთ შავიწიფისპირეთის კონსორციუმ „კოლხას“ შექმნის თაობაზე, შემდგომ წერილებში გააცანით კონსორციუმის ბირველი ნაბიჯების შესახებ, სადაც კონსორციუმის პრეზიდენტმა, ბატონმა ოთარ ფაცაცამ გაუწყა, რომ შეიქმნებოდა კომერციული ბანკი, რომელიც მოემსახურებოდა დასავლეთ საქართველოს რეგიონს... და აი მეორე განაცხადი, რომ კომერციული (სააქციო-საკრედიტო ბანკი) ელის თავის დამფუძნებლებს.

სააქციო-საკრედიტო ბანკი „კოლხას“ იქნება საკრედიტო დაწესებულება, რომელიც განახორციელებს ფულადი სახსრების აკუმულირებას შემდგომში მათი სხვადასხვა საკრედიტო, საანგარიშობრივ და საფინანსო ოპერაციების მიზნით.

ბანკი ამოცანად ისახავს ყოველმხრივ შეუწყოს ხელი საქმის, ორგანიზაციისა, დაწესებულებათა და კომპანიების ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარებას, ხელს შეუწყობს მათ სამეურნეო ანგარიშისა და საფინანსო მდგომარეობის განმტკიცებას, წარმოებული პარალელური რაოდ-

სხვა სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და კომპერაციული ორგანიზაციები, ფიზიკური პირები (კერძო პირი).

ბანკის საწესდებო ფონდი თავდაპირველი თანხა შეადგენს 5000000 მანეთს და მთლიანად განადგებულ უნდა იქნეს ეროვნული განმავლობაში წესდებარევისტრაციის მომენტადან. ბირველი შესატანი, 25 პროცენტის ოდენობით, ბანკში უნდა მოხდეს კორესპონდენტული გაჩივის გახსნიდან 1,5 თვე განმავლობაში ვინაც სურვოს აქვს იყოს ბანკის დამფუძნებელი, დრო არ დაკარგოს, თქვენ შეიძლება გახდეთ ბირველი ფიზიკური პირი-დამფუძნებელი.

ერთი პაის (წილის) ღირებულება იქნება 50000 მანეთი სურვილისამებრ, შესაძლებელი იქნება რამოდენიმე პაის ყიდვა აგრეთვე რამოდენიმე პირი ნებას ან ორგანიზაციას უფლება აქვს შეისყიდოს ერთი აქცია.

ბანკი იძლევა სრულ გაჩივების დაცვას საიდუმლოდ თვით ბანკისა და მისი კლიენტების ოპერაციებისა და ანგარიშების მდგომარეობის შესახებ.

მაშ ასე, გააცანით სააქციო-საკრედიტო ბანკის შექმნის წინააღმდეგობა.

ბანკის დანარჩენ დებულებებზე, ოპერაციებზე და სხვა თქვენთვის საინტერესო საკითხებზე მიმართეთ (არაუგვიანეს I კვირისა) შავიწიფისპირეთის კონსორციუმ „კოლხას“ ადმინისტრაციას (ს. კანკაია), რომელიც იმყოფება შემდეგ მისამართზე: 884702, საქართველოს სსრ ქ. შუგლიძე, განაშის ქ. № 1.

და ბოლოსაც მინდა ბრძენი ილიას ნათქვამით დავამთავრო „ჩემს ქვეყანაში ყოველივე საქმე უფრო უპირაინა ჩემ ხელს იყოს, ვიდრე სხვის ხელში, თუ რამ გაკეთდეს, ჩემის ხელთ გაკეთდეს, და თუ გამორჩენი რამე, მე გამოვიჩინე, სხვის გამოჩინებას“.

ლ. გომეზაშვილი

ლექციები არჩევნების თემაზე

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ რესპუბლიკურ პრესაში, საყოველთაო განხილვისათვის გამოქვეყნებულმა კანონპროექტებმა მშრომელთა ფართო მასების დიდი დაინტერესება გამოიწვია, საწარმოებსა და დაწესებულებებში საზოგადოებრივ მეურნეობებსა და სამეურნეო ორგანიზაციებში მიმდინარე-

ობდა ამ დოკუმენტების ფართო განხილვა. ამ საკითხს მიეძღვნა ლექციები და საუბრები. ამ ღონისძიებებს ზოგიერთ ორგანიზაციაში დილაგის ხასიათი მიეცა.

ამას წინათ ხეცერის ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში, ნარაზენის ჩაის ფაბრიკისა და „ზუგდიდგაზის“ № 8 ტრესტი რესპუბლიკური საზოგადოება

„ცოდნის“ ლექტორმა, ფილოსოფიურ მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა ვლადიმერ გულუამ წაიკითხა ლექცია თემაზე: „მრავალპარტიული სისტემა და არჩევნები“.

ლექციამ დამსწრეთა დიდი ინტერესი გამოიწვია, შემოვიდა მრავალი შეკითხვა, რომელსაც ლექტორმა დამაკმაყოფილებელი პასუხები გასცა.

გილოცავთ, მეგობრებო! ჯილდო — ღირსაულთ

უღრემდე ბაბუცა შალვას ასული — ქალაქის ბირველი საბავშვო ბიბლიოთეკის გამგე.

ფიფია ვაჟიკო შიხიძის ძე — სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საწარმოს მძღოლი.

ქირია ინდიკო ვარლამის ძე — სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საწარმოს მძღოლი.

ყურუა გენო თომას ძე — სატვირთო ავტოსატრანსპორტო

* დასასრული. დასაწყისი იხ. გაზეთი „ლივის“ № 29.

საწარმოს მძღოლი.

შამუგია მურად გრიგოლის ძე — სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საწარმოს მძღოლი.

შელია პირიშკო კონსტანტინის ძე — საწარმოო გაერთიანება „საქქალაღმძღვერის“ მტვირთო-ავი.

შეროზია კარლო გიორგის ძე — საწარმოო გაერთიანება „საქქალაღმძღვერის“ მქედელი.

ჩიკვაძე შოთა იახონის ძე — სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საწარმოს მძღოლი.

ძიგუა ნოდარ კაპიტონის ძე — სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საწარმოს მძღოლი.

კვადუა შოთა ამბაკის ძე — სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საწარმოს მძღოლი.

ხაჯალია შოთა კონსტანტინის ძე — სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საწარმოს მძღოლი.

გილოცავთ, მეგობრებო!

შინდისი — საშუალების პირი

კაცობრიობის წაღვეთი ემუქრება მგრეთვოდებუ-
ლი „საუკუნის პირი“ შინდისი, რომლის არსებობის
შესახებ ამ რამდენიმე წლის წინათ ჩვენთან
თითქმის არაფერი იცოდნენ. მაგრამ მასობრივი
ინფორმაციის საშუალებებმა პრესამ, რადიომ,
ტელევიზიამ თვალი აუხილა ადამიანებს და აუწყ-
და რომ ეს არის დაავადების ყველაზე საშიში
ფორმა, რომელიც არავითარ მკურნალობას არ
ევემდებარება. მსოფლიო მეცნიერებაში ჯერ არ
არის გამოკვლეული ისეთი პრეპარატი, რომელ-
საც შინდისიდან განკურნება შეეძლოს. ეს
ავადობა რეალურად სულ უფრო იპყრობს ადამიანთა
შეგნებას. ბირთვულ თუ ეკოლოგიურ კატასტროფ-
ებთან ერთად შინდისი ექვის ქვეშ იუენებს ამ
ქვეყნიური ცივილიზაციის გადარჩენის ფაქტსაც კი.
საუბრისა და ადამიანები რატომ უნდა იხილოდნენ
უმეტრებს გამო, ამ დაავადების თავიდან აცილებ-
ვის ყველაზე საუკეთესო საშუალებაა სიფრთხილი,

გონიერება. შეთხვევით უცნობ პირებთან კონტაქ-
ტისაგან თავის აჩილება, სანიტარული წესების
წესად დაცვა. მხოლოდ ამ გზით შეიძლება თავი-
დან ავიცილოთ ეს საშიში სენი.
უკანასკნელი ცნობით საქართველოში რეგისტრირ-
ებული შინდისი დაავადების სამი შემთხვევა
ზუგდიდში, სოხუმა და თბილისში. მათ შორის
ორი ადამიანის ხიკვდილით დამთავრდა. ამ ფაქტმა,
რომ გარდაცვალებულთან ერთად ზუგდიდში
ანა, ჩვენი ქალაქისა და რაიონის მოსახლე-
ობის დიდი შემოთება და რა თქმა უნდა ერთ-
გვარი პანიკაც გამოიწვია. სამწუხაროდ უნდა
ვთავაზოთ, რომ ამ პანიკას ობიექტური ხაზუ-
ხალი აქვს.
გაზეთ „ლიტვის“ რედაქციამ თბილისში მობარათა
ქალაქის სამედიცინო დაწესებულებაში გაერთიანების
შთავაქ ექიმს ემზარ მბმანბრის ქე კპარსცხელიძეს
პასუხე გაეცა რემდენიმე შეკითხვაზე.

დღით დაავადებულს გარკვეული
კლინიკური მონაცემები აქვს და
მისი გამოცნობა შესაძლებელია,
ხოლო პირები, რომლებიც შინ-
დისის ანტიხეულენს ატარებენ,
მაგრამ დაავადების არავითარ
სიმპტომები არა აქვთ, აქტიური
გადამდენი არიან. ბაცილატარ-
ებლის დაღვრა შესაძლებელია
მხოლოდ ლაბორატორიული კვლე-
ვის გზით.
რა ხანის პროფილაქტიკური ღო-
ნისძიებები არსებობს, რას გვთა-
ვაზობენ შედეგები, შეცნობები
შინდისი დაავადების შესამცირებ-
ლად აშუამად?
საკითხის გლობალურად წარ-
მოდგენისას, მისი შემცირებისათ-
ვის უპირველესი და უმთავრესი

ლენილია
და ბოლოს იყო თუ არა ცნო-
ბილი ჩვენს ექიმ სპეციალის-
ტებისათვის იმ სავალალო შემ-
თხვევის შესახებ, (შინდისი-
ობაში გვაქვს შინდისი გარდა-
ვალებული ზუგდიდელი მოქალ-
აქე) მკურნალობდა თუ არა იგი
ჩვენს დაწესებულებებში და რა
ლონისძიებებს იხსნავს სამედიცინო
სამსახური?

აღნიშნული სავალალო შემთხ-
ვევის შესახებ არაფერი იყო ცნო-
ბილი, მისი გამოცნობის სინდელ-
ის შესახებ ზემოთ აღვნიშნე.
დაავადებული, აწგარდაცვლილი
შოქალაქე უკანასკნელი 3-4
წელი მკურნალობდა რი-
მდენიმე სამედიცინო და-
წესებულებაში, ჰქონდა შეგნების
წერტილი სამედიცინო პერსონა-
ლთან, არსებული წესის თანახ-
მად აღრიცხულია ყველა, მათ
ში პროცენტს უკვე ჩატარდა
ლაბორატორიული კვლევა. შემ-
თხვევითა შორის დანიფიცირ-
ების შემთხვევა არ აღმოჩნდა,
მათი კვლევა გარძელებდა გარა-
კვეული პერიოდით.

აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ არც
ნაკლებ საშიშია ჩვენში ჭორად
ნათქვამი სინამდვილის, სოხუმელი
„მანდილოსნის“, შინდისი დაავა-
დებულის აწგარდაცვლის,
არც ასე იშვიათი გასტროლები
ზუგდიდში, მასთან კონტაქტში
მყოფმა მოქალაქეებმა უნდა მი-
მართონ თბილისის ანონიმური
კვლევის კაბინეტს, რომელიც
ფუნქციონირებს ინტექტორი
საავადმყოფოს ბაზაზე.

მისი შესახებ თუ რა ვთქვამდა
და რა უნდა გაეკეთდეს ვიპასუხ-
ებთ, რომ შინდისი ლაბორატო-
რულად მოწმდება შემდგომ
კონტინენტს: ვენერიული სენით
დაავადებულები, ორსული ქალები,
ნარკომანები, სტაციონარში
მყოფი ყველა ავადმყოფი და ბი-
ნაზე მყოფი ავადმყოფი ვისაც
წ დღე და პერი ხნის განმავლობა-
ში აქვს სხეულის მაღალი ტემ-
პერატურა. ამ უბნის ექიმ-
თერაპევტებს დიდი პასუხისმგე-
ბლობა ეკისრებათ. ახლო მო-
შავალში ლაბორატორიულად გა-
მოკვლეული იქნება დეპარტმენტი-
ბული კონტინენტები.

სანიტარულ-ეპიდემიოლოგიუ-
რად სადგურის ბაზაზე შეიქმნება
ახალი სამსახური, რომელიც კო-
ორდინაციას გაუწევს შინდისთან
დაავადებული სკიოთების ორ-
განიზაციას.

ადამიანები არ უნდა გახდნენ
უმეცრების მსხვერპლი

უკანასკნელი რამდენიმე კვირის
განმავლობაში ადგილობრივ
მოსახლეობაში გარკვეული პანიკა
„საუკუნის პირის“, შინდისის
გამო, აქვს თუ არა მას ობი-
ექტური ხაზუხდელი?

საუბედურად ამჯერად მო-
სახლეობაში სტრესულ სიტუა-
ციას, პანიკას ობიექტური მიზე-
ვი აქვს.
რა მდგომარეობაა ამ მხრივ
კავშირში, საქართველოში, ჩვენს
რაიონსა და ქალაქში?

ავადმყოფი ე. ი. პოკროვსკის
უკანასკნელი ცნობით სსრ კავ-
შირში ლაბორატორიების მონა-
ცემების თანახმად შინდისი გამო-
მწვევი ვირუსით ინფიცირებულ-
ია 522 მოქალაქე, ავადმყოფია
39, გარდაიცვალა 22, მათ შო-
რის 14 ბავშვი.

საქართველოში გამოვლენი-
ული და ლაბორატორიულად და-
დასტურებულია შინდისი 3 შემ-
თხვევა (თბილისი, სოხუმი, ზუგ-
დიდი) მათ შორის 2 გარდაიც-
ვალა. ამჟამად მიმდინარეობს
2 შინდისე საექმო პაციენტის
გამოკვლევა.

რამდენად ძნელია შინდისის გა-
მოცნობა?

ამ განუკურნებელი სენის, მისი
კვლევის, მკურნალობის თუ პრო-
ფილაქტიკის შესახებ საკავშირო
თუ რესპუბლიკის პრესაში ძა-
ლზე ბევრი იწერება, ვისმენთ
სხვადასხვა დადაკემებს, მაგრამ
ხდება პარადოქსი, ამ კირის მი-
მართ ვერ ვხედავთ ადეკატურ
რეაქციას. მოსახლეობაში არაა ის
შიში ამ დაავადების გამო, რაც
უნდა იყოს, რადგან სადღესოდ
მსოფლიოში ადამიანისათვის მსგა-

ვის საშიშელი დაავადება არ არ-
სებრას. პასუხს ოდნავ გადავხე-
ვიე, ბოდიშს მოვიხდო, შინდისის
გამოცნობა ძნელიც არის და შო-
რტივიც, ძნელია რადგან ექიმს
არსოდეს უნახავს იგი, ადვილია
იმდენად რამდენადც უმეტეს შე-
შობვევაში ავადმყოფის კლინიკუ-
რი სურათი ტიპურია (სხეულის
მაღალი სიცხე ხანგრძლივად, ლი-
მფური კვანძების ძლიერ გად-
დება და ტიპური ცვლილებები
სისხლში). საქართველოში აღნიშ-
ნულ შემთხვევებიდან, სამწუხარ-
ოდ რესპუბლიკის, ქალაქების
თუ რაიონის ვერც ერთი ავ-
ლიფიცირება ექიმ-სპეციალისტმა
ექვცი ვერ მიიტანა შინდისი და-
ავადებაზე.

გავრცელების რა გზებია ცნობი-
ლი სადღესოდ?

ძირითადად შინდისე სექსუ-
ალური გზა, დაავადებულის სის-
ხლის გადასხმა, დაავადებულ
დღელთა ბავშვების დახლოებით
ერთი შესამედი ინფიცირებულია,
ინფიცირებულმა, მაგრამ პრაქტი-
კულად ჯანმრთელმა ქალმა, შე-
იძლება ჩვილს ვირუსი მშობი-
რობამდე ან ძუძუს წოვებისას
გადასცეს. აქვე საინტერესოა აღ-
ნიშნოს, რომ ექსპერტების აზ-
რით შინდისი არ გადადის ხელის
ჩამორთმევით, კოცნით, ხელების
დროს, საცურაო აუზში, კოლონე-
ბისა და სხვა მწერების ცბენით.
ასე რომ მოსახლეობის შიში
თითქოსდა შინდისის დაავადების

გავრცელების ერთ-ერთი წყარო
კოლონებისა და სხვა მწერების ნი-
კბენი იყოს, ვთვლავარ საფუ-
ძველს მოკლებულია.

თუ არის ცნობილი ვინ და რა
კონტინენტია ავადდება პირველ
რამდენიმე?

ამ ხილიაღმორჩენილი ვირუს-
ული, გადადებელი, სადღესოდ
განუკურნებელი სენით პირველ
რამდენიმე ავადდებიან მეძავი, პრო-
სტრუქციის მიმდევარი ქალები,
ნარკომანები, მაღალი რისკის
მოქალაქეები.

რას იტყვიან მკურნალობის ვე-
ფექტიანობაზე?

—დღეს მსოფლიოში შინდისი
დაავადებულის 45 პროცენტით
დაიგნოზის დასმოდან ერთი წლის
შემდეგ იღუპება, სამ წელიწად-
ში 25 პროცენტით. შეცნობ-
ები ვარაუდობენ, რომ მკურნა-
ლობის ვეფექტიანი საშუალების
აღმოჩენამდე სიკვდილიანობის
ზაჩვენებელი 10 პროცენტს მია-
ღწევს.

არსებობს მკურნალობის საშუ-
ალება, რითაც შესაძლებ-
ელია სიცოცხლის განაგრძოვებ-
ბა 2-3 წლით, (მკურნალობა
—სიცოცხლის განაგრძოვები-
სათვის კაბიტალისტურ ქვეყნებ-
ში 40 ათას დოლარს აღმატება).
რა სხვაობაა დაინფიცირებულ-
სა და დაავადებულს შორის?
—ზემოთ აღვნიშნეთ, რომ ში-

დაფინანსება. მოვიყვან მონაცე-
მებს პრესის ბოლო ფურცლები-
დან: ამერიკის შეერთებულ შტა-
ტებში ყოველწლიურად, შინდისთან
ბრძოლისათვის გამოყოფილია მი-
ლიარდი დოლარი, მაშინ როდ-
ესაც კავშირში ეს თანხა სულ
რამდენიმე ათეული მილიონს
სახტოთა მინებით განისაზღვრე-
ბა. აქვე მინდა დავძინო, რომ
ჩვენში —კავშირში ჯერ კიდევ
გადაწყვეტილი არ არის ერთ-
ერთი ხმარების სამედიცინო ხე-
ლისაწყოებით უზრუნველყოფა,
არაფერს ვამბობ ზნეობრივ და
სხვა ეკონომიკურ საკითხებზე.

შეიძველსათვის მიმინდვია
დსკენის გაკეთება, თუ იმ ქვეყ-
ნებში, სადაც გადაწყვეტილია
ყოფის, ცხოვრების, ეკონომიკის
და სხვა საკითხები, კატასტრო-
ფულად მატულობს შინდისი და-
ავადების შემთხვევები. რა ბე-
ლის ჩვენს, ჩვენი ზნეობრივი
ეკონომიკური გამხელილი და
გაუმხელი მონაცემებით, იმ
ქვეყნებში, სადაც გადაწყვეტი-
ლია მოსახლეობის პრევენტი-
ვითი უზრუნველყოფის საკითხ-
ბა.

აღრიცხულია თუ არა ის სა-
გვთო კონტინენტები, რომელიც
შინდისი გავრცელების ძირითადი
წყაროა?

ამ კონტინენტის აღრიცხვა
შინაგან საკმეოა სამსახურის ღვი-
ძლო საკმეო. ამჟამად ამ კატეგ-
ორიის მოქალაქეების ზუსტი
აღრიცხვა და გამოკვლევა აუცი-

კურსები ნაყოფიერი
გამოდგა

ქვეთ გულისტყვილი, რომ არა
გვაქვს თანამედროვეობის შე-
ხავურისი მეთოდური ლიტერატა-
ურა, ზოგიერთ სკოლებს არ
გაჩნით მატერიალურ-ტექნიკუ-
რად ბაზა და ა. შ. როგორც
ადგილობრივმა სპეციალისტებ-
მა, ისე თბილისიდან ჩამოხ-
ულია სტუდენტმა ადვოკატ-
ებმა, შეგვიქმნიან ნორმალურ
პარამებს სკოლაში შრომითი
სწავლების სათანადო დონეზე
დაუწვებისათვის.
კურსები ნაყოფიერი გამოდგა
თითოეული მსმენლისათვის.
მ. გუშუტა.

ნაპი—90
მეპანიფატორთა შეგარტება

ლნარის ჩაის მეთურნობის კო-
ლექტივი (დირექტორი რ. ჯა-
ლალაიანი, მთავარი აგრონომი
მ. ანთია), წელი 2100 ტონა
ჩაის მწვანე ფოთლის მოკრეფას
ითვისდნენ.

მიუხედავად სეზონის დაგვი-
ნებით დაწყებისა, რაც გამოწ-
ვეული იყო ცუდი კლიმატური
პირობებით, დღესათვის მრეწ-
ველობის მიუეხიდა 1050 ტონა
ნარისხოვანი ჩაის ფოთლი, რაც
წლიური დავადების 76,4 პრო-
ცენტს შეადგენს. მოკრეფილი
ნედლეულის 51 პროცენტი პირ-
ველი ნარისხია.

მობილური მანქანებით კრეფის
გეგმა 708 ტონაა. მოკრეფილია
548,7 ტონა, ანუ წლიური
დავადების 77,5 პროცენტი, მოკ-

რეფილის 52 პროცენტი პირვე-
ლი ნარისხია.

მცირე მექანიზაციით მეთურნე-
ობაში 124 ტონა ჩაის ფოთლი
უნდა დამზადდეს, დამზადებულია
68 ტონა, ანუ დავადების 55
პროცენტი. მოკრეფილი პირვე-
ლი ნარისხის შემცველობა 52
პროცენტია.

მცირე მექანიზაციით მკრეფა-
ებისათვის პრობლემა ერთია,
ზშირად გამოდის მწყობრიდან ხე-
კრეფე აპარატები, რომლის შეხა-
კეთებლად მარაგ-ნაწილების უკ-
მარისობის გამო ხშირია მოცდ-
ნები.

მაის-ივნისის შედეგებით დამ-
ზადებულია 857,5 ტონა ჩაის
ფოთლი, სამ თვეში კი 1201
ტონა. ჩაის ხარისხოვანი ფო-

თლის კრეფის საქმეში აქტიური
მონაწილეობის მიღებისა და ხე-
რახისის ამაღლებისათვის მეთურნე-
ობაში ჯილდოები გასცა ცალკეულ
მრავადებსა და კომპლექსურ რგო-
ლებს, მუშებს.

დაჯილდოებულთა შორის არიან
თორნიკე გორდუღავას, ნანა
კახიტაიას, ვაჟა ქაჩიას ბრი-
გადები, მექანიზატორები იგორ
ჩარგაზია, შოთა ჯილანძე, პარ-
ულდ ნაკაშიძე და სხვები.

მოკრეფილი ნედლეულის ტრა-
ნსპორტირების საქმეში თავი გა-
მთიინეს მძღოლებმა: ვალხეს
გრიგოლიამ, ნაპო საქაიამ, იაშა
ანთიამ და სხვებმა.

ტექნიკის შეკეთების საქმეში
მთელი მონაწილეობით მუშაობენ
ხარიტონ კვარაცხელია, ნიკოლოზ
სტავრიკი.
კრეფა გრძელდება.

